

marks samlede forpligtelser i forhold til Jordobservationsprogrammet forventes afsluttet i 2011. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget er ca. 1,0% i 2003.

Den internationale rumstation (ISS). Den europæiske deltagelse i etableringen af den internationale rumstation blev bekræftet i oktober 1995. ESA indgår som partner i samarbejdet om etablering, udnyttelse og drift af den internationale rumstation. Opbygningen af rumstationen forventes tilendebragt i 2005, men udnyttelsesaktiviteter forventes igangsat allerede i 2003. Det europæiske bidrag omfatter bl.a. et bemandede rumlaboratorium med mulighed for forskning inden for rumfysiologi, materialer, fysik m.v. Danmarks samlede forpligtelser i forhold til den internationale rumstation forventes afsluttet i 2013. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget til rumstationen udgør ca. 0,9% i 2003.

Mikrogravitationsforskning. Forskningen finder sted inden for rammerne af ESA's mikrogravitationsprogram og anvendes inden for områder som biologi, medicin, væskefysik, krystaldyrkning, materialeforskning m.v. Dansk forskning finder især sted inden for området rumfysiologi, hvor studier af den menneskelige fysiologi under vægtløshed i rummet har øget forståelsen for behandling af sygdomme som forhøjet blodtryk og hjertesvigt. Danmarks forpligtelser i forhold til Mikrogravitationsprogrammerne forventes afsluttet i 2006. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør ca. 1,7% i 2003.

Telekommunikation. Det overordnede mål for ESA's telekommunikationsprogram er at forbedre medlemslandenes konkurrenceevne i forhold til satellitkommunikationsmarkedet. Danmark deltager i den del af telekommunikationsprogrammet, der omhandler forstudier og markedsanalyser. Danmarks andel af budgetbidraget til disse aktiviteter udgør 0,5% i 2003. Danmarks forpligtelser i forhold til Telekommunikationsprogrammet forventes afsluttet i 2006.

Ariane løfteraketten. Ariane 4 og 5 raketterne anvendes til opsendelse af såvel telekommunikationssatellitter som videnskabelige satellitter. Samtidig sikrer raketterne Europa handlefrihed ved gennemførelsen af de europæiske rumfartsprojekter. Ariane 4 vil over de næste 3 år blive afløst af Ariane 5 raketten, som har væsentlig større løfteevne. Samtidig vil opsendelserne med raketten blive billigere. Ariane 5 skal også anvendes til opsendelse af forsyninger til den kommende internationale rumstation. Det er allerede nu nødvendigt at sikre en fortsat videreudvikling af denne raket i en periode frem til 2006. Danmarks forpligtelser i forhold til Ariane-programmerne forventes afsluttet i 2007. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør ca. 0,5% i 2003.

Teknologiprogrammer m.v. Med henblik på forberedelse af udviklingsprojekter implementerer ESA en række programmer til teknologiudvikling og forstudier. Programmerne sigter dels mod rumteknologisk grundforskning, dels mod målretning af teknologi til videnskabelige og anvendelsesorienterede missioner. Danmarks forpligtelser i forhold til Teknologiprogrammerne forventes at udløbe i 2005.

19.15.03. Internationalt forsknings samarbejde (*Reservationsbev.*)

I medfør af LBK 676 19/8 1997 om Forskningsrådgivning mv. har ministeren for videnskab, teknologi og udvikling nedsat et Offentligt Forskningsudvalg for Rummet (OFR). Udvalget har til formål at sikre ministeren selvstændig og kvalificeret rådgivning inden for rumområdet. Som led i rådgivningen følger udvalget udviklingen inden for dansk og international forskning på rumområdet.